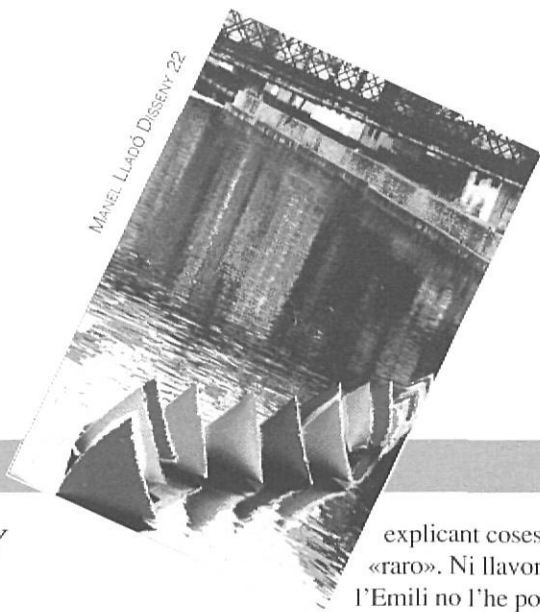

MANEL LLUÍS DISSENY 22

EL COMPANYY I AMIC

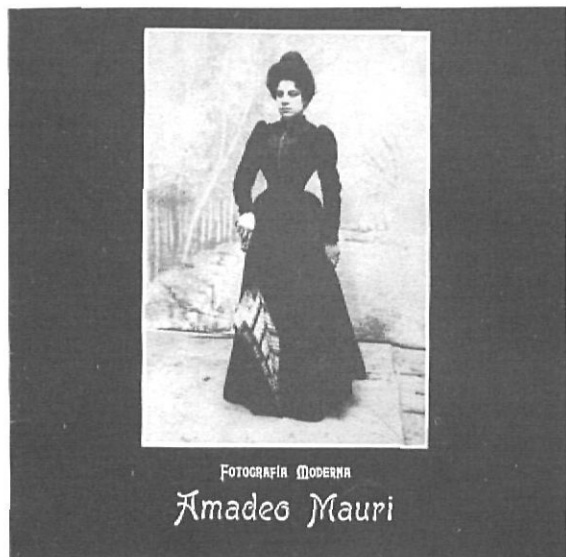
Casualitats de la vida van fer que aquell diumenge d'agost jo fos a casa, quan a les quatre de la tarda va sonar el telèfon per comunicar-me que feia unes hores havia mort en «Mili». Era el seu germà Lluís. En Lluís sabia de la nostra bona relació i per això em va trucar i em va demanar de fer-ho saber als amics comuns.

No cal dir que la notícia em va deixar fred, però no em va sorprendre. Feia temps que sabia que en Mili no estava bé. Sempre que estava uns dies sense que em vingués a veure, em temia el pitjor.

Quan vaig començar a pensar noms per trucar i comunicar la trista notícia, els primers que em varen sortir varen ésser els d'en Xavier Codina i en Joan Boladeras. Jo havia conegut l'Emili feia molts anys, a un despatx de disseny que tenien ells dos anomenat «Mòdul». Allà hi havia sempre l'Emili remenant i

Inflables piramidals instal·lats per Massanas a l'Onyar

L'àvia de Massanas a la portada d'un dels seus llibres

explicant coses. Era un tipus «raro». Ni llavors ni ara, a l'Emili no l'he pogut etiquetar com «treballa de/o amb...». Llavors el vaig classificar com a inventor, dissenyador i creador. Sempre més he pensat que era tot això i més. Des d'aleshores la nostra relació no es va tallar mai. Unes vegades més forta que d'altres, però fins al final vàrem mantenir una forta amistat i ens feiem companyia.

Vàrem treballar amb l'Assemblea Democràtica d'Artistes, muntant i desmuntant exposicions. Vàrem anar a prendre copes junts a la Trumfa i a la Font amb en «Mingu»...

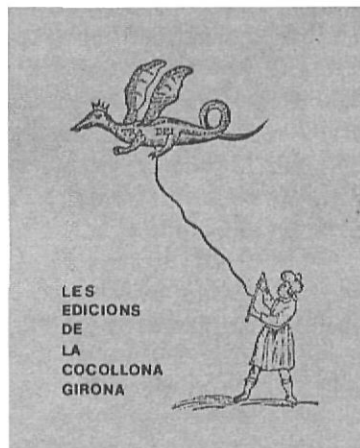
Però l'època que vàrem estar més junts ha estat en els darrers dotze anys, essent veïns. Jo treballant a la Llibreria 22 i ell vivint —primer amb la seva mare i després sol— al carrer Eiximenis.

Quan vàrem fer reformes a la Llibreria, ell, per passar l'estona, (ell sempre passava així l'estona) ens va ajudar a prendre moltes decisions i canvis. I a la celebració dels 10 anys, a petició meua, va crear els inflables de forma piramidal que es varen posar al llit del riu Onyar. Les aventures que ens va portar aquest fet serien interminables (però potser no tant com les que va tenir a Eivissa amb en Joan Boladeras i els inflables que varen crear molts més anys enrera).

Va ésser en aquesta època, estiu del 88, quan en «Mili» va començar a trobar-se malament. Des de llavors en «Mili» va deixar de sortir a les nits i de fer «pinxus». Es va tancar en ell mateix, però no d'amargura, sinó

per no molestar. En «Mili» no en sabia de molestar. Ell sabia crear, buscar i sobretot tenia curiositat per tot, però sobretot per la fotografia, per la imatge.

Els darrers temps, es passava moltes estones a la Llibreria. Solia venir a totes hores, però sobretot als vespres, cap a l'hora de tancar; aquest fet em recordava que ja començava d'ésser hora de baixar persianes. Moltes vegades es quedava a dins amb mi, mentre jo acabava alguna feina. De vegades es queixava del seu dolor, però mai no vàrem tocar el tema amb profunditat; tots dos intentàvem «despistar».

Moltes vegades jo anava a presentacions o inauguracions d'exposicions i feia que m'acompanyés. Ell tot sol no hi hagués anat. Recordo la presentació del llibre *Llegendes i misteris de Girona*, d'en Carles Vivó; va estar molt content que hi posés la seva «Cocollona», i que dies més tard, a la presentació del llibre d'en Narcís Comadira i la Carme Macià, *Girona, matèria i memòria*, en Narcís l'anomenés com a persona que li havia ensenyat a veure la Girona que ell recordava.

Ara que tinc penjat a la Llibreria el retall d'*El Punt* que parla de la seva mort, m'he adonat de la gent que coneixia i estimava l'«Emili». Suposo que ell em diria que és una «collonada» que el tingui allà penjat juntament amb els retalls sobre llibres i escriptors i fets culturals gironins. Però jo el tinc i el continuaré tenint penjat allà, perquè s'ho mereix i al mateix temps em recorda, als vespres, que he de tancar. Només em consola que no només jo el trobaré a faltar.

GUILLEM TERRIBAS

L'OBRA PENDENT

L'Emili Massanas ens ha deixat per sempre més, però la seva obra perdura viva entre nosaltres.

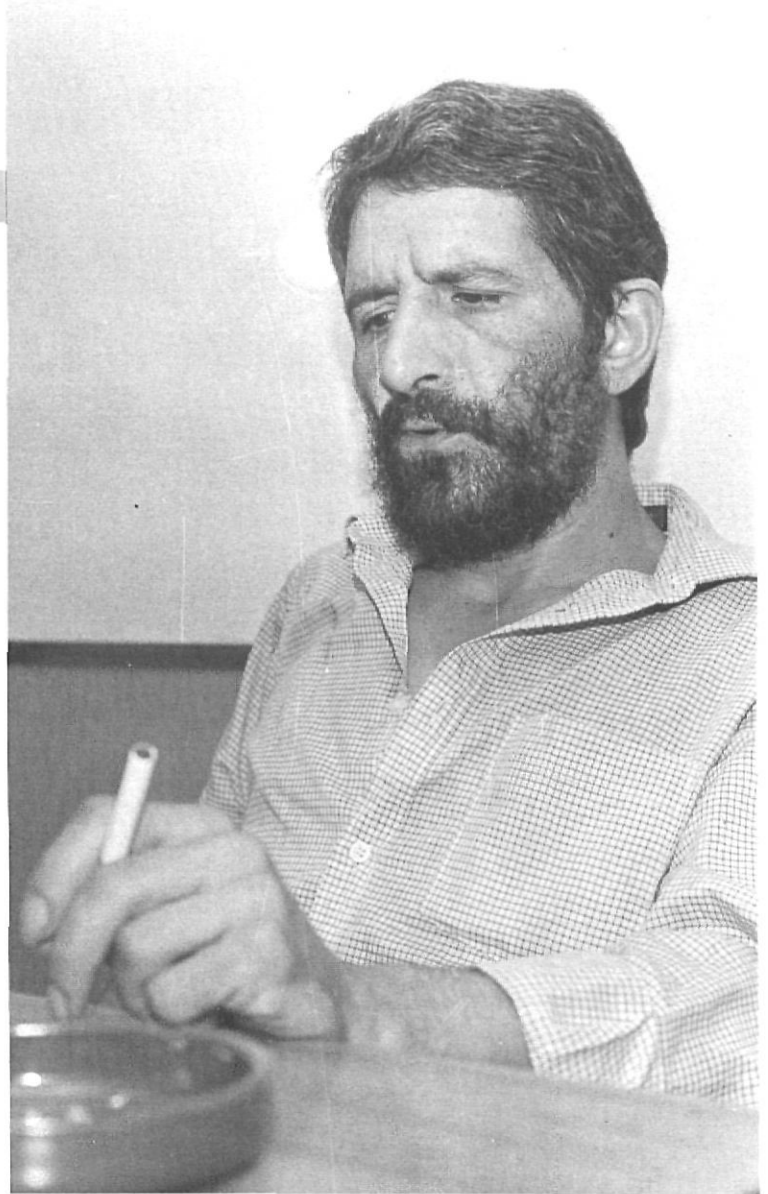
De ben segur que la seva faceta d'estudiós del patrimoni documental de les comarques gironines, en el vessant especialitzat de la fotografia, va ésser conseqüència d'una passió primigènia: el col·leccionisme.

Polifacètic, imaginatiu, personal, dotat d'enginy i d'una sensibilitat a hores d'ara gens comuna, ha vist estroncada brutalment la seva creativitat il·lusionada.

Les circumstàncies actuals no li eren ensembles massa propícies i les seves darreres idees no trobaven el ressò necessari i de qualsevol manera, malauradament, no les ha pogut abastar.

Els infants de la vall del Llémena no podran gaudir d'un monitor d'excepció en un taller de construcció d'estels, ni podran cloure'l amb un enlairament

MANEL LLADO

massiu a la platja de Pals.

Una exposició d'indumentària de primers de segle, basada en un manual de tall i confecció d'una mestra de Garriguella, no la veurem ja mai.

Ni una exposició itinerant poble a poble de la seva col·lecció de *fagnolis* que hauria de permetre aplegar altres imatges dels veïns, copiant-les *in situ* per anar salvaguardant les imatges del passat i reconstituint els arxius públics.

Tampoc la catalogació definitiva de l'obra del seu benvolgut Fagnoli a partir del fons del Centre d'Investigacions Arqueològiques de Girona, ni

l'edició d'una col·lecció dedicada als pioners de la fotografia al Baix Empordà.

La seva tasca perseverant, però, resta com a llegat de tota una vida de recerca. Confiem en el seny de la família i la responsabilitat de les institucions per garantir la conservació i accés de la col·lecció de l'Emili, evitant el perill de la pèrdua i la dispersió d'un patrimoni cultural únic, de relleu i indubtable interès per a la història de les comarques de Girona. Honorant la seva memòria i treball.

CARLES SAPENA